

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM.

PODSTAWA PROGRAMOWA PRZEDMIOTU JĘZYK POLSKI - III etap edukacyjny

Cele kształcenia - wymagania ogólne

Kształcenie literackie i kulturowe

1. Kształtowanie dojrzałości intelektualnej, emocjonalnej i moralnej uczniów.
2. Rozumienie historii literatury i dziejów kultury jako procesu, a także dostrzeganie roli czynników wewnętrznych i zewnętrznych wpływających na ten proces.
3. Rozumienie konieczności zachowania i rozwoju literatury i kultury w życiu jednostki oraz społeczeństwa.
4. Rozróżnianie kultury wysokiej i niskiej, elitarnej i popularnej oraz dostrzeganie związków między nimi.
5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.
6. Kształtowanie różnorodnych postaw czytelniczych: od spontanicznego czytania do odbioru opartego na podstawach naukowych.
7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.
8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym, aksjologicznym.
9. Kształcenie umiejętności rozumienia roli mediów oraz ich wpływu na zachowania i postawy ludzi a także krytycznego odbioru przekazów medialnych oraz świadomego korzystania z nich.
10. Budowanie systemu wartości na fundamencie prawdy, dobra i piękna oraz szacunku dla człowieka.
11. Kształcenie umiejętności rozpoznawania i wartościowania postaw budujących szacunek dla człowieka (np. wierność, odpowiedzialność, umiar) oraz służących budowaniu wspólnot: państwowej, narodowej, społecznej (np. patriotyzm, sprawiedliwość, obowiązkowość, szlachetność, walka, praca, odwaga, roztropność).

Kształcenie językowe

1. Pogłębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.
2. Wzbogacanie umiejętności komunikacyjnych, stosowne wykorzystanie języka w różnych sytuacjach komunikacyjnych.
3. Funkcjonalne wykorzystywanie wiedzy o języku w odczytaniu sensów zawartych w strukturze głębokiej tekstów literackich i nieliterackich.
4. Świadome wykorzystanie działań językowych w formowaniu odpowiedzialności za własne zachowania językowe.
5. Uwrażliwianie na piękno mowy ojczystej, wspomaganie rozwoju kultury językowej, doskonalenie umiejętności posługiwania się poprawną polszczyzną.

Tworzenie wypowiedzi

1. Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych sądów, argumentacji i udziału w dyskusji.
2. Wykorzystanie kompetencji językowych i komunikacyjnych w wypowiedziach ustnych i pisemnych.
3. Kształcenie umiejętności formułowania i uzasadniania sądów na temat dzieł literackich oraz innych tekstów kultury.

4. Doskonalenie umiejętności retorycznych, w szczególności zasad tworzenia wypowiedzi spójnych, logicznych oraz stosowania kompozycji odpowiedniej dla danej formy gatunkowej.
5. Rozwijanie umiejętności tworzenia tekstów o wyższym stopniu złożoności.

Samokształcenie

1. Rozwijanie zainteresowań humanistycznych.
2. Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, w tym zasobów cyfrowych, oceny ich rzetelności, wiarygodności i poprawności merytorycznej.
3. Kształcenie nawyków systematycznego uczenia się, porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania oraz syntezy poznanego materiału.
4. Wyrabianie nawyku samodzielnej, systematycznej lektury.
5. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań poprzez udział w różnych formach aktywności intelektualnej i twórczej.
6. Umacnianie postawy poszanowania dla cudzej własności intelektualnej.
7. Rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystywaniu pozyskanych informacji.

Zasady obowiązujące na lekcjach języka polskiego.

1. Uczeń zobowiązany jest do:

- przygotowania się do lekcji, posiadania w czasie zajęć zeszytu przedmiotowego i podręcznika (odpowiedniego dla danego poziomu nauczania),
- nabywania wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej.

2. Ocenianie:

a) Ocena pracy ucznia i jego postępów w nauce będzie dokonywana w ciągu całego roku szkolnego. Przy wystawianiu oceny śródrocznej i końcoworocznej będą uwzględniane następujące elementy: wiedza, umiejętności, praca na lekcji, samodzielność, systematyczność, frekwencja.

b) Sposoby sprawdzania osiągnięć: wypracowanie, praca pisemna, test, kartkówka, ćwiczenie, w tym ćwiczenie ortograficzne, odpowiedź ustna, test diagnostyczny, praca pisemna przekrojowa, sprawdzian powtórzeniowy w klasie maturalnej, praca na lekcji, zadanie domowe (m. in. zadane do opracowania pisemnego/ustnego problemu literackiego, językowego lub związane z innymi tekstami kultury, napisanie poprawnej notatki z lekcji, przygotowanie do nowego tematu – np. poprzez zapoznanie się z podanym tekstem kulturowym itp.), terminowe czytanie lektur i oglądanie zalecanych filmów (zgodnie z Podstawą Programową), recytacja, wypowiedź ustna na zadany wcześniej temat, staranne prowadzenie zeszytu przedmiotowego, praca na platformach edukacyjnych, inne formy pracy i dokonania ucznia, np. pokazy, prezentacje, praca w grupach, ćwiczenia pisemne na lekcji, zadania dodatkowe, konkursy przedmiotowe, publikacje artykułów.

c) Praca ucznia na lekcji będzie oceniana w kategorii ocen „może być też oceniana za pomocą systemu plusów i minusów. Uzyskane plusy i minusy zostaną wtedy przeliczone na oceny wg zasady ustalonej przez uczącego.

d) Pisemne sprawdzanie wiadomości będzie się odbywało m. in. w formie sprawdzianów, wypracowań, testów, ćwiczeń oraz zapowiedzianych i niezapowiedzianych kartkówek oraz innych form sprawdzania wiedzy, wg zasad określonych w Statucie Szkoły. Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny ze sprawdzianu w terminie ustalonym przez nauczyciela. Każda ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika.

e) Oceny semestralne i roczne nie są średnią arytmetyczną uzyskanych ocen cząstkowych ze względu na ich różnorodną rangę.

f) Ocena jest jawna oraz zgodna z obowiązującą w szkole skalą ocen.

g) Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek samodzielnie nadrobić materiał z zajęć i uzupełnić zeszyt oraz zadania. Ponadto jest zobowiązany do uzupełnienia brakujących form sprawdzenia wiedzy i umiejętności (zgodnie z wytycznymi nauczyciela).

h) Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie - dwa razy w semestrze przy trzech i więcej godzinach

w tygodniu, raz w semestrze przy dwóch godzinach w tygodniu. Każde kolejne nieprzygotowanie (z wyjątkiem tych, których przyczyną jest dłuższa nieobecność usprawiedliwiona uczniem, wynikająca z jego choroby lub innych poważnych przyczyn) jest podstawą do wpisania oceny niedostatecznej. Nieprzygotowanie należy zgłosić na początku lekcji (zgodnie z zasadami przyjętymi przez nauczyciela), a nie w momencie, gdy uczeń wywoływany jest do odpowiedzi. Nieprzygotowanie może obejmować np.: brak zeszytu, brak podręcznika lub wskazanego tekstu, brak zadania domowego w formie pisemnej i ustnej, nieznaną treść lektury, nieznaną treść zagadnień omawianych na ostatnich lekcjach itp. Uczeń może nie mieć jednego lub kilku z wyżej wymienionych elementów. Uczeń nie ma prawa do zgłoszenia nieprzygotowania w sytuacji zapowiedzianego zadania klasowego, sprawdzianu lub zapowiedzianej kartkówki.

Wymagania niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności, które są potrzebne do dalszego kształcenia: nie zdobył podstawowych wiadomości określonych w podstawie programowej w zakresie wiedzy historycznoliterackiej, nie zna treści i problematyki lektur obowiązkowych, nie opanował podstawowych umiejętności redagowania wypowiedzi argumentacyjnych, nie ma elementarnej wiedzy o języku.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń: ma podstawową wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej, pobieżnie zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej, rozpoznaje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe w zakresie wiedzy o kulturze, sytuuje w czasie i przestrzeni najważniejsze wydarzenia literackie, odszukuje najważniejsze informacje w tekście nieliterackim, objaśnia z pomocą nauczyciela znalezione informacje, posługuje się podstawowymi odmianami polszczyzny, dostrzega i koryguje najważniejsze typy błędów językowych, przedstawia samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, redaguje teksty własne.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto: ma podstawową wiedzę i spełnia podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej, zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej, wskazuje podstawowe wydarzenia literackie, przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) do określonej epoki literackiej, dokonuje elementarnej analizy porównawczej utworów, wykorzystuje znalezione informacje i przeprowadza analizę źródeł informacji, posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej, dostrzega różne typy błędów językowych, przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, redaguje teksty własne, aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić, odróżnia fakty od opinii.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto: ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach, dobrze zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej, samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury w kontekście macierzystym, znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji, sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej,

rozdziela pojęcia bledu jazykowego i zamierzonej innowacji jazykowej, rozpoznaje i poprawia rózne typy bledów jazykowych, samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, sprawnie redaguje teksty własne, aktywnie slucha wykladu, potrafi go strescic, w punktach zapisać najwazniejsze tezy, odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto: ma pełną wiedzę i opanował umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych, szczegółowo zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej, samodzielnie interpretuje tekst literacki w różnych kontekstach, hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór, przeprowadza rozmaite interpretacje tekstów kultury, samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne, samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, sprawnie redaguje teksty własne i cudze, aktywnie slucha wykladu, potrafi wykonać notatki w różnorodny sposób, formułuje własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami, aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Ocena celująca (6)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto: ma pełną wiedzę historycznoliteracką i posługuje się nią w różnych trudnych sytuacjach problemowych, szczegółowo zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej, czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje, bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania nowego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym, zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia, zna dodatkową literaturę krytyczną dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych, bezbłędnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej, potrafi swoją wiedzą zainteresować innych, aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji, samodzielnie i twórczo rozwija oraz pogłębia swoją wiedzę, uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach polonistycznych.